

BUKOVINIAN STATE
MEDICAL UNIVERSITY

БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ȘTEFAN CEL MARE
UNIVERSITY
OF SUCEAVA

СУЧАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. ШТЕФАНА ЧЕЛ МАРЕ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУСПІЛЬНИХ НАУК ТА ІСТОРІЇ МЕДИЦИНИ

AKTUALINI PYTANNIA SUSPILINIH
NAUK TA ISTORII MEDITSINI
(APSNIM)

CURRENT ISSUES OF SOCIAL
STUDIES AND HISTORY OF
MEDICINE

АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ
ОБЩЕСТВЕННЫХ НАУК
И ИСТОРИИ МЕДИЦИНЫ

ENJEUX ACTUELS DES SCIENCES
SOCIALES ET DE L'HISTOIRE DE
LA MEDECINE

Спільний українсько-румунський науковий журнал
Joint Ukrainian-Romanian scientific journal

2021, 3 (31)

*Журнал засновано в 2013 р.
Перереєстровано 27.07.2015 р. у Міністерстві
юстиції України (Свід. № 21495-11295ПП – Сер. КВ)*

*Journal started publishing in 2013 year.
Re-registered in the Ministry of Justice of Ukraine
27.07.2015 p (Cert.of registr. № 21495-11295ПП – Ser. KB)*

*Журнал включено до Категорії "Б" Переліку
наукових фахових видань України з історичних
та філологічних наук (Наказ МОН України № 409
від 17.03.2020р.).*

*Journal is on the List of Scientific Professional publication
of the Ministry of Education and Science of Ukraine
Category «B», entitled to publish main results of
dissertations in different fields of Historical sciences and
Philological sciences (order № 409 of 17.03.2020)*

Honorary editor: Dr. of Medicine, Prof. **Taras Boychuk** (Bukovinian State Medical University)

Editors-in-Chief: Dr. of History, Prof. **Antoniuy Moysey** (Bukovinian State Medical University)
Dr. of History, Prof. **Stefan Purici** (Ștefan cel Mare University of Suceava)

Executive Editors: Ph.D., Assoc. Prof. **Antonina Anistratenko**, responsible for the electronic version of the journal
Ph.D., Assoc. Prof. **Yulia Rusnak** (Bukovinian State Medical University)
Ph.D., Assoc. Prof. **Marta Maksymyuk** (Bukovinian State Medical University)
Ph.D., Lecturer **Tetyana Nykyforuk** (Bukovinian State Medical University)
Ph.D., Lecturer **Harieta Mareci Sabol** (Ștefan cel Mare University of Suceava)

Editors Assistants: Ph.D., Associate Prof. **Inha Tymofijchuk** (Bukovinian State Medical University)
Ph.D., Lecturer **Vasile M. Demciuc** (Ștefan cel Mare University of Suceava)

Executive secretaries: Lecturer **Iryna Kaizer**, Lecturer **Lidia Vylka**, Lecturer **Uliana Kemin**
Responsible for the Bibliographic description of the references: **Svitlana Tulevska**

INDEXING: Index Copernicus – 73,78 (2016) | Infobase Index – 2,8 (2016) | MIAR – 2,8 (2016) | SRJIF – 3,98 (2017) | JICIndex – 0,110 (2017)

Journal was registered in the international scientometric and bibliographical database Index Copernicus, Directory of Open Access Journals (DOAJ), Ulrichs Web, Erih Plus, Scientific Indexing Services, Index of Turkish Education, Infobase Index, World Cat, DRJI, MIAR, Root indexing, has published in database: Google Scholar, SCIARY (World Wide Science Educational Library), Scientific periodicals of Ukraine, Central and Eastern European Online Library (Germany), e-library.

EDITORIAL BOARD:

SOCIAL SCIENCES

History: Prof. *Onoriu Colăcel*, Dr. of History, Ștefan cel Mare University of Suceava (Romania); Assoc. Prof., *Serhiy Dobrshanskyi*, Ph. D., Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University (Ukraine); Assoc. Prof. *Gennadii Kazakevych*, Dr. of History, Taras Shevchenko Kyiv National University (Ukraine); Prof. *Michel Kerautret*, Dr. of History, Ecole des Hautes études en sciences sociales (Paris, France); Prof. *Zenon Kohut*, Dr. of History, Alberta University (Edmonton, Canada); Prof. *Anatoliy Kotsur*, Dr. of History, Taras Shevchenko Kyiv National University (Ukraine); Prof. *Oleksandr Kurochkin*, Dr. of History, M. Rylskiy Institute of Art, Folklore and Ethnology, Academy of Sciences (Kyiv, Ukraine); Chief Research Worker *Elisaveta Kvilincova*, Dr. of History, Institute of Art History, Ethnography and Folklore named after K. Krapiva of the National Academy of Sciences of Belarus (Minsk, Republic of Belarus); Prof. *Yuri Makar*, Dr. of History, Academician of the Ukrainian Academy of History, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University (Ukraine); Senior Research Associate *Paul Meerts*, Dr. of History, Institute of International Relations Clingendael (The Hague, Netherlands); Prof. *Olimpia Mitrice*, Dr. of History, Ștefan cel Mare University of Suceava (Romania); Prof. *Gheorghe Onişoru*, Dr. of History, Ștefan cel Mare University of Suceava (Romania); Assoc. Prof. *Nataliya Petrova*, Ph. D., I. I. Mechnikov National University of Odesa (Ukraine); Assoc. Prof. *Florin Pintescu*, Dr. of History, Ștefan cel Mare University of Suceava (Romania); Acad. *Stepan Pavliuk*, Dr. of History, Director of the Institute of Ethnology, Academy of Sciences (Ukraine); Acad. *Anna Skrypnyk*, Dr. of History, Director of the Institute of Art Studies, Folklore and Ethnology, Academy of Sciences (Kyiv, Ukraine); Prof. *Andrzej Wawryniuk*, Dr. of History, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Cholmie (Poland);

Philologie: Prof. *Bertrand Badiou*, Dr. of Philology, Ecole normale supérieure (Paris, France); Prof. *Piotr Borek*, Dr. of Philology, Head of the Polish Philology Institute Krakiv Pedagogical University (Poland); Assoc. Prof. *Carmen Dărăbuș*, Dr. of Philology, Kliment Ohridski University of Sofia (Bulgaria); Prof. *Mircea A. Diaconu*, Dr. of Philology, Ștefan cel Mare University of Suceava (Romania); Assoc. Prof. *Evelina-Mezalina Graur*, Dr. of Philology, Ștefan cel Mare University of Suceava (Romania); Prof. *Adam Falowski*, Dr. of Philology, Head of the East Slavic Philology Institute Jagiellonian University (Poland); Prof. *Roma Franko*, Dr. Of Philology, University of Saskatchewan (Canada); Assoc. Prof. *Anastasiya Lepetiukha*, Kharkiv national pedagogical university named after H. Skovoroda (Ukraine); Assoc. Prof. *Simona-Aida Manolache*, Dr. of Philology, Ștefan cel Mare University of Suceava (Romania); Chief Research Worker *Anna-Maria Sorescu-Marinkovich*, Dr. of Philology, Balkan Institute at Serbian Academy of Sciences and Art (Belgrad, Serbia); Prof. *Hanna Martynova*, Dr. of Philology, Bohdan Chmelnytskyi Cherkasy National University (Ukraine); Prof. *Ovidiu Morar*, Dr. of Philology, Ștefan cel Mare University of Suceava (Romania); Prof. *Mihaela Violeta Munteanu*, Dr. of Philology, Technical University of Cluj-Napoca (Romania); Prof. *Rodica-Măriora Nagy*, Dr. of Filology, Ștefan cel Mare University of Suceava (Romania); Prof. *Felix-Narcis Nikolau*, Dr. Of Philology, Lunds universitet (Sweden); Prof. *Antoaneta Olteanu*, Dr. of Philology, Bucharest University (Romania); Assoc. Prof. *Oleksandr Rak*, Ph. D. of Philology, Bukovinian State Medical University (Ukraine); Prof. *Nataliya Rusnak*, Dr. of Philology, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University (Ukraine); Dr. of Filology, Prof. *Svitlana Shabat-Savka*, Ph. D. of Philology, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University (Ukraine);

Philosophy: Prof. *Sorin Tudor Maxim*, Dr. of Philosophy, Ștefan cel Mare University of Suceava (Romania); Prof. *Diego Sanchez Mecka*, Dr. of Philosophy, National University of Distance Education (Madrid, Spain); Assoc. Prof. *George Neamtu*, Dr. of Philosophy, Ștefan cel Mare University of Suceava (Romania); Assoc. Prof. *Bogdan Popoveniuc*, Dr. of Philosophy, Ștefan cel Mare University of Suceava (Romania); Assoc. Prof. *Nina Zoriy*, Ph. D. of Philosophy, Bukovinian State Medical University (Ukraine).

HISTORY OF MEDICINE:

Assoc. Prof. *Carmen Cornelia Bălan*, Dr. of Psychology, Ștefan cel Mare University of Suceava (Romania); Dr. med. Dipl.-Psych, MBA, *Gerhardt Dammann*, Chief of Psychiatrische Klinik Münsterlingen and the psychiatric services Thurgau (Switzerland); Prof. *Alexander Fediv*, Dr. of Medicine, Bukovinian State Medical University (Ukraine); Prof. *Oleksandr Ivashiuk*, Dr. of Medicine, Bukovinian State Medical University (Ukraine); Prof. *Alfred Prits*, Dr. of Psychology, President of World Psychology Union Head of Psychotherapy and Psychoanalysis Institute in Vienna (Austria); Assoc. Prof. *Nadia Laura Serdenciu*, Dr. of Educational Sciences, Ștefan cel Mare University of Suceava (Romania); Prof. *Viktor Tashchuk*, Dr. of Medicine, Bukovinian State Medical University (Ukraine); Prof. *Dmytro Tyntyuk*, Dr. of Medicine, Chisinau State University of Medicine and Pharmacy N. Testemitsanu (R. Moldova); Prof. *Bohdan Vasylevskiy*, Dr. of Medicine, Chief of Psychosomatik Institute (Warsaw, Poland); Prof. *Vasyl Cheban*, Dr. of Medicine, Bukovinian State Medical University (Ukraine).

Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. Спільний українсько-румунський науковий журнал. Серія "Філологічні науки" || Current issues of Social studies and History of Medicine. Joint Ukrainian-Romanian scientific journal. Series "Philological sciences" / Редколегія: А. Мойсей, Ш. Пуріч. Чернівці–Сучава: БДМУ. 2021. № 3 (31). 93 с.

ISSN: 2311-9896; EISSN 2411-6181

The actual problems of world history, history of Ukraine, history of religion, ethnogenesis and traditional culture of peoples, archeology, philosophy, linguistics, literature and history of medicine are investigated in the journal. The journal is the international edition according to the sphere of extension and geography of the authors.

ББК 60я53+5г.я43

The journal is published in paper and electronic version with the resolution of the academic council of Higher State Educational Establishment of Ukraine "Bukovinian State Medical University" (Decision № 1 . Date: 26.08.2021).

The authors are responsible for the selection, accuracy of given information, citations, proper names, geographical names and other data.

Publishing: 2-4 issues a year. Languages: Ukrainian, Russian, English, French.

Address: Ukraine, 58000, Chernivtsi, Heroiv Maidanu str., 3, Department of Social Sciences and Ukrainian Studies.
Tel.: (0372) 520871. **E-mail:** snim@bsmu.edu.ua; society@bsmu.edu.ua

The electronic version of the journal is available on the Web sites: <http://apsnim.bsmu.edu.ua>; <http://doaj.org> (DOAJ); <http://www.irbis-nbuv.gov.ua> (National V. Vernadskij library web-site); <http://e-apsnim.bsmu.edu.ua> (OJS); <https://journals.indexcopernicus.com/representative/issue/list> (Copernicus ICI).

ВИКОРИСТАННЯ ВТОРИННИХ НАЗВ У КОМУНІКАТИВНИХ СИТУАЦІЯХ МЕДИЧНОГО ДИСКУРСУ (НА ОСНОВІ АНКЕТУВАННЯ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ)

Лариса ШУТАК, Галина НАВЧУК,

Буковинський державний медичний університет,
shutak.larysa@bsmu.edu.ua, navchuk.galina@bsmu.edu.ua

USE OF SECONDARY NAMES IN COMMUNICATIVE SITUATIONS OF MEDICAL DISCOURSE (BASED ON A QUESTIONNAIRE OF MEDICAL WORKERS)

Larysa SHUTAK, Halyna NAVCHUK,

Bukovinian State Medical University,
ORCID ID: 0000-0001-8038-4080; RESEARCHER ID: S-61-30-2016;
ORCID ID: 0000-0002-4624-1796; RESEARCHER ID: S-61-40-2016.

Лариса Шутак, Галина Навчук. Использование вторичных номинаций в коммуникативных ситуациях медицинского дискурса (на основе анкетирования медицинских работников). Цель статьи – исследовать причины и способы создания вторичных номинаций в современном украинском медицинском дискурсе, выявить особенности использования и назначения таких названий в разных коммуникативных ситуациях. В статье использованы следующие **методы исследования**: описательный, сравнительный и статистический.

Выводы. Методом анкетирования медицинских работников исследовано частоту использования вторичных наименований, то есть неофициальных заменителей медицинских терминов, в коммуникативной ситуации *врач – врач и врач – пациент*. Проанализированы вторичные названия, которые являются эвфемизмами к официальному медицинскому термину, отмечено их смягчающе-корректное назначение.

Ключевые слова: вторичная номинация, вторичные названия, медицинский дискурс, анкетирование медицинских работников.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Сучасні лінгвістичні дослідження характеризуються особливою увагою до проблем вторинної номінації, проте досі немає єдиного трактування вторинних новотворів. В. М. Теля, зокрема, пропонує називати вторинними вже відомі в мові номінативні одиниці, що вживаються в новій для них функції називання¹. На думку В. Г. Гака, вторинні назви відображають процес, унаслідок якого та сама форма може пристосовуватися для виконання нових функцій². Інші дослідники розмежують первинну і вторинну номінації на рівні слова та його значення, словосполучення та речення, причому первинна номінація репрезентує мовну дійсність через слово і словосполучення, а вторинна – реалізується в реченні; первинна номінація – це процес первинного називання предметів і явищ, вторинна – це творення слів за допомогою різноманітних словотворчих засобів, розпаду багатозначності, а також на основі метафоричних та метонімічних перенесень, перифрази, евфемізмів тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні дослідження як зарубіжних, так і вітчизняних мовознавців доводять, що вторинна лексична номінація є результатом природного розвитку мови, зумовленого пізнавальною і когнітивно-комунікативною потребою людини в її суспільно-історичній практиці. Виникнення нових назв

призводить до концентрації в словесному знакові нові інформації. Як зазначає С. А. Карпіловська, “новотвори відіграють провідну роль у зміні як українськомовного “креслення” дійсності в цілому (послугуючись термінами креслення, в її загальному вигляді), так і “креслення” окремих її об'єктів, їх сукупностей чи реальних і ментальних просторів з ними (їх вигляду у певній мовній проекції)”³. Попри активні пошуки дослідників у цьому напрямі, в українському мовознавстві типологія вторинних номінацій у медичному дискурсі мало вивчена, немає ґрунтовного дослідження щодо причин та способів творення вторинних назв у побутовому мовленні медичних працівників. Саме тому нам видається **актуальним** питання дослідження особливостей творення та використання вторинних назв у різних комунікативних ситуаціях українського медичного дискурсу.

У статті використано такі **методи дослідження**: описовий, порівняльний та статистичний.

Мета статті – методом анкетування з'ясувати причини використання вторинних назв у різних комунікативних ситуаціях, дослідити частоту використання творення вторинних назв, уживаних у комунікативних ситуаціях *фахівець – фахівець, фахівець – нефахівець* сучасного українського медичного дискурсу. Матеріалом для аналізу послугували вторинні назви, дібрані з побутового професійного мовлення працівників медичної галузі в різних комунікативних ситуаціях.

¹ Teliya V.N. Vtorichnaia nomynatsyia i ee vidy [Secondary nomination and its types], M.: Nauka, 1977, P. 129 [in Russian].

² Hak V. H. K tipologii linhvisticheskikh nominatsyi [Towards a typology of linguistic nominations], M.: Nauka, 1977, P. 243 [in Russian].

³ Karpilovska Ye. A. Nova Ukraina u slovotvornii nominatsii: zminy u movnomu “kreslenni” svitu [New Ukraine in the word-forming nomination: changes in the linguistic “drawing” of the world], Vidobrazhennia istorii ta kultury narodu v slovotvorenii: Dopovidi XII Mizhnarodnoi konferentsii [Reflection of the history and culture of the people in word formation: Reports of the XII International Conference], Uporiadk. N. F. Klymenko, Ye. A. Karpilovska, K., 2010, P. 91 [in Ukrainian].

Виклад основного матеріалу. Для ґрунтовного дослідження типології вторинних найменувань ми провели анкетування медичних працівників.

Анкетування проводилося у трьох клінічних лікарнях: обласній клінічній лікарні м. Чернівці (Україна), Сторожинецькій центральній районній лікарні (Україна), Чернівецькій міській стоматологічній клініці (Україна).

Усього опитано 42 лікарі (100 %), з них – 18 лікарів, трудовий стаж яких складає від 5 до 10 років (42,8 %), 14 лікарів, трудовий стаж яких складає від 10 до 20 років (33,4 %) і 10 лікарів, трудовий стаж яких складає понад 20 років (23,8%).

Усі респонденти відповідали на два запитання:

Які вторинні найменування, тобто неофіційні заміники медичних термінів, використовуєте у комунікативній ситуації **лікар – лікар**? Чи часто *послугуєтеся такими конструкціями (так (зрідка, часто)) / ні?*

Які вторинні найменування, тобто неофіційні заміники медичних термінів, використовуєте у комунікативній ситуації **лікар – пацієнт**? Чи часто *послугуєтеся такими конструкціями (так (зрідка, часто)) / ні?*

Аналіз відповідей респондентів уможливив зробити такі висновки.

Комунікативна ситуація **лікар – лікар**

Близько 90% опитаних (37 лікарів різного фаху) дали ствердну відповідь на запитання: “Які вторинні

найменування, тобто неофіційні заміники медичних термінів, використовуєте у комунікативній ситуації **лікар – лікар**? Чи часто *послугуєтеся такими конструкціями (так (зрідка, часто)) / ні?*”. І лише п’ятеро лікарів (приблизно 10%) дали відповідь “ні”. З-поміж тих, хто відповів “так”, 20 (47,6%) додали “часто”, 17 (42,4%) – “зрідка”. При цьому варто зауважити той факт, що *послугуються* вторинними номінаціями лікарі різних вікових категорій, і чіткої градації за віком не спостерігається, хоча частіше використовують вторинні назви лікарі з більш тривалим трудовим стажем, що ми пов’язуємо з набуттям професійних навичок, опануванням не лише медичною термінологією, але й неофіційними заміниками термінів (див. табл. 1.1). У результаті дослідження з’ясувалося, що найуживанішими вторинними номінаціями є назви команд у ситуаціях, коли необхідна негайна реакція (див. табл. 1.2). Серед вторинних назв, якими медичні працівники часто *послугуються*, можна виокремити такі:

Запустити / відпустити пацієнта.

Каміння (у мовленні стоматологів).

Кинути тиск.

Одиничка, двійка і т.д. (у мовленні стоматологів).

Пацієнт миготить.

Посадити на трубу.

Проколоти / прократати пацієнта.

Процупувати / відтинати / різати.

Розмочити пацієнта.

Стукнути серце.

Таблиця 1.1

Трудовий стаж	Кількість реципієнтів	Відповідь “так”	Відповідь “так, зрідка”	Відповідь “так, часто”	Відповідь “ні”
Від 5 до 10 років	18 (42,8 %)	15 (83,3%)	12 (80%)	3 (20%)	3 (16,7%)
Від 10 до 20 років	14 (33,4%)	13 (92,9%)	3 (23,1%)	10 (76,9%)	1 (7,1%)
Понад 20 років	10 (23,8%)	9 (90%)	2 (22,2%)	7 (77,8%)	1 (10%)
Всього	42 (100%)	37	17	20	5

Таблиця 1.2

Вторинна номінація	У мовленні якого спеціаліста вживається	Ситуації	Приклади
<i>Запустити / відпустити пацієнта</i>	Анестезіолога	Надання невідкладної допомоги	Терміново вмикаємо дефібрилятор: треба <i>запустити</i> пацієнта.
<i>Каміння (у мовленні стоматологів)</i>	Стоматолога	Видалення твердих зубних відкладень	З кожним роком все більше пацієнтів звертається до стоматологів з проханням почистити <i>каміння</i> .
<i>Кинути тиск</i>	Кардіолога чи невропатолога	Огляд пацієнта, підготовка до операції	Під час операції пацієнт несподівано <i>кинув тиск</i> .
<i>Одиничка, двійка ...</i>	Стоматолога	Огляд пацієнта	Лікар-стоматолог зняв відбитки для виготовлення <i>одиночок, двійок і трійок</i> .
<i>5. Пацієнт миготить</i>	Кардіолога	Огляд пацієнта, встановлення діагнозу	Під час огляду виявилось, що <i>пацієнт миготить</i> .
<i>6. Посадити на трубу</i>	Анестезіолога	Надання невідкладної допомоги	Пацієнту важко дихати, треба <i>посадити на трубу</i> .
<i>7. Проколоти / прократати пацієнта.</i>	Терапевта, лікаря сімейної медицини	Огляд пацієнта, встановлення діагнозу	Для кращого ефекту лікування, необхідно Вас <i>прократати</i> .
<i>8. Процупувати / відтинати / різати / пересаджувати</i>	Хірурга, травматолога	Огляд пацієнта, встановлення діагнозу	Пацієнтові потрібна <i>пересадка</i> органа.
<i>9. Розмочити пацієнта</i>	Хірурга	Огляд пацієнта в після операції	Після операції пройшла доба, треба <i>розмочити пацієнта</i> .
<i>10. Стукнути серце</i>	Кардіолога	Надання невідкладної допомоги	Втрачаємо пацієнта, негайно <i>стукнути серце</i> .

На друге запитання: “Які вторинні найменування, тобто неофіційні заміники медичних термінів, використовуєте у комунікативній ситуації **лікар – пацієнт**? Чи часто *послугуєтеся* такими конструкціями (так (зрідка, часто)) / ні ?” – усі респонденти відповіли позитивно. При цьому варто зауважити, що такі вторинні

назви використовуються для пом’якшення звучання діагнозу, зрозумілості висловлювання, вони ніби наближують лікаря до пацієнта (див. табл. 2).

Серед найуживаніших вторинних назв, використовуваних у ситуації **лікар – пацієнт**, на особливу увагу заслуговують такі комунікативні формули:

Комунікативна формула	Ситуації	Приклади
1. Особливе використання займенника “ми”	Під час огляду, обходу	<i>Як ми себе почуваємо?</i>
2. Використання евфемізмів у процесі творення вторинних номінативних одиниць	Під час обходу оголошення діагнозу, час огляду	<i>Новоутворення замість рак, серцевий напад замість гостра серцева недостатність, бронхіт з астматичним компонентом замість астма, хімія замість хіміотерапія, серцевий напад замість тромбоз коронарних артерій, підвищений тиск замість гіпертонія.</i> Напр.: <i>У Вас діагностовано новоутворення, яке потребує оперативного втручання.</i>
3. Послугування вторинними суфіксальними лексемами для називання пацієнтів за властивою їм хворобою, інколи з відтінками згрублості, зневаги	Під час огляду, обходу	<i>Гіпертонік – хворий з підвищеним артеріальним тиском; гастритик – хворий на гастрит; пневматик – хворий на пневмонію; ревматик – пацієнт з патологією суглобів.</i> Напр.: <i>Оскільки Ви гастритики, то потребуєте санаторно-курортного лікування.</i>
4. Використання асоціативних зв'язків, унаслідок чого постали двокомпонентні номінації, які вживають замість іншомовних однослівних термінів	У ситуації знайомства, під час обходу	<i>Жіночий лікар замість гінеколог; чоловічий лікар замість уролог; дитячий лікар замість педіатр.</i> Напр.: <i>У нашій лікарні працює чудовий дитячий лікар, зверніться до нього за консультацією.</i>

Висновки. Отже, вторинні назви переважно такі, що характеризують клінічні процеси і потребують швидкої реакції на ситуацію, активно використовують лікарі різної спеціалізації в комунікативній ситуації *лікар – лікар*, у ситуації *лікар – пацієнт* переважають комунікативні форми, що пом'якшують чи роз'яснюють висловлювання.

Larysa Shutak, Galina Navchuk. Use of secondary names in communicative situations of medical discourse (based on a questionnaire of medical workers). The purpose of the article is to investigate the reasons and ways of creating secondary nominations in modern Ukrainian medical discourse, to find out the features of the use and purpose of such names in different communicative situations. In the article descriptive, comparative and statistical **research methods** are used.

The frequency of use of secondary names, namely unofficial substitutes for medical terms, in the communicative situation *doctor – doctor* was investigated by the method of questionnaires of medical workers. In the scientific work the circle of specialists is described who use secondary definitions as a informal substitutes for medical terms in a communicative situation *doctor – doctor*. The most common secondary names used in the situation of *doctors – patients* are analyzed.

Conclusions. Recent studies by both foreign and domestic linguists prove that the secondary lexical nomination is the result of the natural development of language due to the cognitive and cognitive-communicative needs of human being in socio-historical practice. The emergence of new names leads to a concentration of new information in the verbal sign. Secondary names as an euphemisms for official medical terms are named and their mitigating and correct purpose is noted.

Key words: secondary nomination, secondary names, medical discourse, questionnaire of medical workers.

Шутак Лариса – кандидат філологічних наук, доцент кафедри суспільних наук та українознавства Буковинського державного медичного університету, автор близько 160 праць наукового, навчально-методичного та публіцистичного характеру, з яких 1 монографія, 5 розділів до двох колективних монографій, 7 навчальних та навчально-методичних посібників з грифом МОН

та МОЗ України, 1 національний підручник. Коло наукових інтересів: категоріальна граматики української мови, порівняльне мовознавство, українська медична термінологія, лінгвопсихологія, українознавство в системі вищої освіти.

Shutak Larysa – Candidate of Philology, Associate Professor of Department of Social Sciences and Ukrainian Studies of Bukovinian State Medical University; she is the author of about 160 scientific, educational and critical publications, including 1 monograph, 5 sections in 2 monographs, 7 educational and teaching issues, which was approved by the Ministry of Education of Ukraine and the Ministry of Health of Ukraine, 1 national textbook. Research interests: Ukrainian, linguistics and cultural studies, problems of the research of Ukrainian medical terminology, the national language education in universities, categorial Ukrainian grammar.

Навчук Галина – кандидат філологічних наук, доцент кафедри суспільних наук та українознавства Буковинського державного медичного університету, автор близько 140 праць наукового, навчально-методичного та публіцистичного характеру, з яких 1 монографія, 5 розділів до двох колективних монографій, 7 навчальних та навчально-методичних посібників з грифом МОН та МОЗ України, 1 національний підручник. Коло наукових інтересів: українознавство в системі вищої освіти, проблеми врядування української медичної термінології, культура мовлення медичного працівника, національно-мовне виховання у ВНЗ, категоріальна граматики української мови.

Navchuk Halyna – Candidate of Philology, Associate Professor of Department of Social Sciences and Ukrainian Studies of Bukovinian State Medical University; she is the author of about 140 scientific, educational and critical publications, including 1 monograph, 5 sections in 2 monographs, 7 educational and teaching issues, which was approved by the Ministry of Education of Ukraine and the Ministry of Health of Ukraine, 1 national textbook. Research interests: Ukrainian, linguistic and cultural studies, problems of the research of Ukrainian medical terminology, the national language education in universities, categorial Ukrainian grammar.

Received: 28.07.2021

Advance Access Published: September, 2021

© L. Shutak, H. Navchuk, 2021